

10. marts 2026

FM 2026/71

Jeg fremsætter hermed følgende forslag til forespørgselsdebat i henhold til § 36 i forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi kan blive bedre til at udnytte pædagogiske og socialfaglige kompetencer i folkeskolens indskoling

(Medlem af Inatsisartut Pipaluk Olsen, Demokraatit)

Indskolingen i folkeskolen er en helt afgørende fase i et barns liv. Det er her, barnet for første gang træder ind i skolens verden og møder nye krav og forventninger. Herudover skal barnet finde sig til rette i et nyt fællesskab. For nogle børn er overgangen tryk og naturlig, mens den for andre er forbundet med usikkerhed, uro og store følelsesmæssige udfordringer. Demokraatit mener, at vi som samfund har et ansvar for at sikre, at denne overgang bliver så tryk, sammenhængende og udviklende som muligt for alle børn.

Som uddannet pædagog og med mange års erfaring i arbejdet med børn herunder i overgangen fra daginstitution til skole, så ved jeg, hvor stor betydning relationer, tryk og nærvær har for børns trivsel og læring. Når børn bliver mødt af voksne, der har tid til at se dem, forstå deres reaktioner og støtte dem i mødet med det nye, øges både deres tryk og deres lyst til at lære. Det er erfaringer, som deles af mange fagpersoner, og som fortsat er højst relevante i folkeskolen.

I dag er indskolingen i høj grad organiseret med fokus på undervisning og faglige mål. Samtidig oplever vi mangel på lærere, et højt arbejdspress og begrænsede ressourcer i folkeskolen. Det kan gøre det vanskeligt at give alle børn den støtte og det nærvær, de har behov for. Dette gør sig særligt gældende i de første skoleår, hvor børns følelsesmæssige udvikling og evne til at indgå i fællesskaber spiller en afgørende rolle for deres videre skolegang.

Samtidig råder vores samfund over stærke pædagogiske og socialfaglige kompetencer. Pædagoger, socialhjælpere og socialassistenter er uddannet til at arbejde med børns trivsel, relationer, kropslige udtryk og følelsesmæssige signaler. Det er kompetencer, som er særligt relevante i mødet med børn, der netop er begyndt i skole, og som skal navigere i en ny hverdag med nye strukturer og forventninger. Min egen erfaring er, at netop disse kompetencer kan gøre en afgørende forskel for børn, der har brug for ekstra støtte i overgangen til skolen.

Ser man tilbage, har pædagoger tidligere haft en mere tydelig rolle i indskolingen, men over tid er denne rolle blevet mindre fremtrædende. Det rejser et legitimt spørgsmål om, hvorvidt vi i dag udnytter de pædagogiske og socialfaglige kompetencer tilstrækkeligt. Især i en tid hvor både lærermangel og udfordringer med trivsel er velkendte problemstillinger i folkeskolen. Demokraatit mener, at børns læring ikke kan adskilles fra trivsel, relationer og følelsen af at blive mødt og forstået. Når børn oplever voksne,

der ser dem som hele mennesker og ikke alene som elever, styrkes både deres motivation for at lære og deres lyst til at deltage aktivt i fællesskabet. Pædagogiske og socialfaglige medarbejdere kan her være et vigtigt supplement til undervisningen. De skal ikke erstatte lærerne, men styrke det samlede arbejde omkring barnet.

På den baggrund rejser der sig en række grundlæggende spørgsmål, som Inatsisartut bør forholde sig til:

- Bruger vi i dag vores faglige ressourcer i folkeskolens indskoling på den mest hensigtsmæssige måde?
- Har vi organiseret indskoling, så den i tilstrækkelig grad understøtter både børns trivsel og lærernes arbejdsforhold?
- Er vi gode nok til at anvende de pædagogiske og socialfaglige kompetencer, som allerede findes i vores samfund til gavn for børnene i deres første skoleår?

Hvis vi ønsker at styrke kvaliteten i folkeskolen og samtidig anvende vores menneskelige ressourcer mere ansvarligt, så er det nødvendigt at tage denne drøftelse åbent og sagligt.

Jeg ser frem til en god debat og til at høre, hvilke input til debatten, der kommer fra Naalakkersuisut og partierne her i Inatsisartut.